

2025./2026.		IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA			
Kod i naziv kolegija	244462 Pedagogija				
Nastavnica	izv. prof. dr. sc. Marina Diković (nositeljica)				
Studijski program	Sveučilišni diplomski studij Sestrinstvo				
Vrsta kolegija	obvezan	Razina kolegija	diplomski		
Semestar	zimski	Godina studija	II.		
Mjesto izvođenja	dvorana (Ronjgova)	Jezik izvođenja	hrvatski		
Broj ECTS bodova	6	Broj sati u semestru	30P – 15V – 15S		
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Odslušani kolegiji iz područja psihologije.				
Korelativnost	Opća psihologija, Razvojna psihologija				
Cilj kolegija	usvojiti temeljne pedagoijske pojmove i kompetencije za rješavanje konkretnih pedagoških i socijalnih pitanja u sklopu cjeloživotnog učenja				
Ishodi učenja	1. interpretirati temeljne karakteristike odgoja u svakodnevnom životu 2. analizirati kompetencije i njihovo stjecanje 3. analizirati funkciju i značaj cjeloživotnog učenja 4. uspoređivati teorije/modele komunikacije 5. istražiti oblike komunikacijskih odnosa 6. analizirati primjere osiguranja kvalitete iz područja sestrinstva				
Sadržaj kolegija	1. Pojam odgoja u svakodnevnom životu 2. Stjecanje kompetencija 3. Cjeloživotno učenje 4. Teorije/modeli komunikacije 5. Interakcija i komunikacija 6. Komunikacija i partnerstvo 7. Osiguranje kvalitete područja i ustanove				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi	Sati	ECTS	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	Aktivno sudjelovanje na nastavi P, V, S	1. – 6.	45	1,5	10%
	vježba	1. – 6.	45	1,5	20%
	seminarski rad	1. – 6.	45	1,5	20%
	pismeni ispit	1. – 5.	45	1,5	50%
	ukupno		180	6	100 %
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja): Studenti/studentice će seminarski rad u skupini – napisati (10 %) i prikazati (10 %) pred skupinom studenata.				

Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora: 1. redovito pratiti nastavu i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave, posebno u vježbama 2. izraditi vježbu (istražiti oblike komunikacijskih odnosa) – individualan rad 3. izraditi seminarski rad (analizirati primjere osiguranja kvalitete iz područja sestrinstva) – rad u skupini 4. položiti pismeni ispit. Napomena: (vrijedi za obveze 2. i 3.) Student/studentica treba napisati vježbu i seminar u zadanome roku. Ako ne riješi obveze do zadanoga roka, tada gubi pravo na ECTS-e iz kolegija u toj akademskoj godini. Rokovi se u ovome kolegiju u potpunosti poštuju.
Rokovi ispita	Daju se na početku akademske godine, objavljuju se na mrežnim stranicama Sveučilišta i u ISVU.
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	Materijali za predavanja i seminare objavljuju se na e-učenju. U slučaju održavanja nastave na daljinu, moguće je odstupanje u: - mjestu izvođenja kolegija - provedbi aktivnosti, metodama tumačenja i poučavanja i načinima vrednovanja - studentskim obvezama - dostupnoj literaturi. O tome će nositeljica kolegija obavijestiti studente i studentice kad se nastava na daljinu počne održavati. Ishodi učenja ostaju nepromijenjeni.
Literatura	Obavezna: 1. Brkljačić, M. (2013). Etički aspekti komunikacije u zdravstvu. <i>Medicina Fluminensis: Medicina Fluminensis</i>, 49(2), 136-143. 2. Đorđević, V., Braš, M. (2011). Osnovni pojmovi o komunikaciji u medicini. <i>Medix</i>, 92(1), 12-14. 3. Markuš, M. (2010). Socijalna kompetentnost – jedna od ključnih kompetencija. <i>Napredak: Časopis za interdisciplinarna istraživanja u odgoju i obrazovanju</i>, 151(3-4), 432-444. 4. Mijatović, A. (2000). <i>Leksikon temeljnih pedagoških pojmova</i>. Zagreb: EDIP. 5. Mušanović, M., Lukaš, M. (2011). <i>Osnove pedagogije</i>. Rijeka: Hrvatsko futurološko društvo. 6. Ostojić, R., Bilas, V., Franc, S. (2012). Unapređenje kvalitete zdravstvenih sustava zemalja članica Europske unije i Republike Hrvatske. <i>Poslovna izvrsnost</i>, 6(2), 109-125. 7. Račić, M. (2013). Modeli kompetencija za društvo znanja. <i>Suvremene teme: međunarodni časopis za društvene i humanističke znanosti</i>, 6(1), 86-100. 8. Tatković, N., Diković, M., Tatković, S. (2016). <i>Pedagoško-psihološki aspekti komunikacije</i>. Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli. Izborna: 1. Plavšić, M., Diković, M. (2015). Students' Plans for Lifelong Learning and Teaching. In N. Popov, Ch. Wolhuter, K. Skubic Ermenc, G. Hilton, J. Ogunleye, E. K. Niemczyk (Eds.), <i>XIII Annual International Conference of the Bulgarian Comparative Education Society (BCES): Quality, Social Justice and</i>

	Accountability in Education Worldwide, Higher Education, Lifelong Learning & Social Inclusion (339-344). Sofia: Bulgarian Comparative Education Society (BCES), Sofia University, Faculty of Primary and Preschool Education, 13(1). 2. Polić, M. (2015). Razložnost odgoja. Metodčki ogledi: časopis za filozofiju odgoja, 22(2), 165-188. 3. Stavljenić-Rukavina, A., Kalanj, K. (2010). Mjere za poboljšanje kvalitete zdravstvene skrbi. Medix, 16, 32-6. 4. Vujčić, V. (2013). Opća pedagogija. Novi pristup znanosti o odgoju. Zagreb: HPKZ. 5. Žabica, S., Lazibat, T., Dužević, I. (2014). Implementacija sustava upravljanja kvalitetom na različitim razinama zdravstvene djelatnosti. Poslovna izvrsnost, 8(1), 9-23.
--	---

*P – predavanja; V – vježbe; S – seminar

2025./2026.		IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA	
Kod i naziv kolegija	Palijativna skrb		
Nastavnik Suradnica	izv. prof. dr. sc. Dragan Trivanović (nositelj) dr. sc. Julijana Franinović Marković		
Studijski program	Sveučilišni diplomski studij Sestrinstvo		
Vrsta kolegija	obavezni	Razina kolegija	diplomski
Semestar	zimski	Godina studija	II.
Mjesto izvođenja	dvorana, zdravstvena ustanova, hospicij	Jezik izvođenja	hrvatski
Broj ECTS bodova	4	Broj sati u semestru	15P – 15V – 15S
Preduvjeti za upis i/ili za svladavanje	Nema preduvjeta ni za upis ni za svladavanje		
Korelativnost	Suportivna i simptomatska terapija, Bol i suvremeni pristupi njezinu liječenju, Psihoonkologija, Koordinacija palijativne skrbi, Uloga prehrane u suportivnoj i palijativnoj skrbi.		
Cilj kolegija	usvojiti znanja i vještine za implementaciju palijativne skrbi bez obzira na mjesto pružanja skrbi s naglaskom na prepoznavanje palijativnog bolesnika, planiranje, praćenje i evaluaciju multidimenzionalnih potreba bolesnika i obitelji		
Ishodi učenja	1. definirati temeljne principe multidimenzionalnog palijativnog pristupa 2. primijeniti koncept cjelovite skrbi usmjerene na fizičku, psihičku, socijalnu i duhovnu patnju bolesnika i obitelji 3. prepoznati bolesnika i njegove potrebe i potrebe obitelji od početnog kompleksnog stanja, prve tranzicije i skrbi pri kraju života 4. planirati multidimenzionalnu skrb usmjerenu na bolesnika i na obitelj/njegovatelja		

	5. objasniti strukturu organizacije palijativne skrbi u Hrvatskoj i svijetu 6. opisati koncept integrirane palijativne skrbi i timski rad				
Sadržaj kolegija	1. Povijest razvoja palijativne skrbi, definicije 2. Palijativni principi i razine palijativne skrbi 3. Cjelovita palijativna skrb: fizička, psihička, socijalna i duhovna i skrb 4. Osobni stav prema smrti, bolesti i saopćavanju loše vijesti 5. Prepoznavanje bolesnika u potrebi palijativne skrbi (Supportive Palliative care Indicator Tools)-SPICT, te ostalih alata za evaluaciju i praćenje stanja palijativnog bolesnika i obitelji 6. Planiranje palijativne skrbi (kratkoročno i dugoročno) uključujući vrijednosni sustav i prioritete bolesnika 7. Integrirana palijativna skrb 8. Rad s palijativnim timovima u kući bolesnika, s bolničkim timom i u hospiciju.				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi	Sati	ECTS	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	Aktivnosti u nastavi P, V, S	1. – 6.	36	1,2	15%
	Terenska nastava	6.	21	0,7	15%
	Seminarski rad	2. – 6.	21	0,7	20%
	Ispit (usmeni, pismeni)	1. – 6.	42	1,4	50%
	Ukupno		120	4	100%
Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja):					
Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora: 1. Pohađati nastavu: izvanredni student može izostati 50%, redovni studenti 30% nastave 2. Tijekom vježbi i radionica potrebno je aktivno sudjelovati. 3. Izraditi seminarski rad i predati do rokova određenih tijekom semestra. U samostalnom studentskom radu očekuje se korištenje literature, primjena naučenog znanja, prepoznavanje potreba, planiranje postupaka i definiranje razine palijativne skrbi. 4. Terenski rad s palijativnim/bolničkim timom/u hospiciju				
Rokovi ispita i kolokvija	Određuju se na početku akademske godine, objavljuju se na mrežnim stranicama Sveučilišta i u ISVU.				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	U slučaju održavanja nastave na daljinu, moguće je odstupanje u: - mjestu izvođenja kolegija - provedbi aktivnosti, metodama tumačenja i poučavanja i načinima vrednovanja - studentskim obvezama - dostupnoj literaturi. O tome će nositelj kolegija obavijestiti studente i studentice kad se nastava na daljinu počne održavati. Ishodi učenja ostaju nepromijenjeni.				
Literatura	Obvezna: 1. Brkljačić M., Šamija M., Bevel B., Strnad M., Čengić T. (ur.) Palijativna medicina; Sveučilište u Rijeci. Markulin d.o.o. Zaklada Onkologija 2013.				

	- Lončar Z., Katić M., Jureša V., (ur.): Palijativna skrb u zajednici. Medicinska naklada, Zagreb 2018. - SPICT dostupan u hrvatskom prijevodu na : http://palijativna.skrb.hr/files/Kirurgija/SPICT_Apr_2016_i_proces_prepoznavanja.pdf - Lončarek K.: Nacionalne smjernice za rad izvanbolničke i bolničke hitne medicinske službe s pacijentima kojim je potrebna palijativna skrb. Hrvatski zavod za hitnu medicinu, Zagreb Dostupno na: https://www.hzhm.hr/source/smjernice/Nacionalne-smjernice-za-rad-izvanbolnicke-i-bolnicke.pdf Izborna - Buckman R: Ne znam što reći. Školska knjiga, Zagreb 1996. E. Kubler-Ross, Razgovori s umirućem, IV izd. Oko tri ujutro, Zagreb 2007. - Jušić A. i sur. Hospicij i palijativna skrb. Školska knjiga, Zagreb 1995.
--	---

*P – predavanja; V – vježbe; S – seminar

2025./2026.		IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA	
Kod i naziv kolegija	Uloga prehrane u suportivnoj i palijativnoj skrbi		
Nastavnik Suradnici	doc. dr. sc. Robert Šeparović (nositelj) dr. sc. Ana Tečić Vuger, dr. med. dr. sc. Ljubica Vazdar, dr. med.		
Studijski program	Sveučilišni diplomski studij Sestrinstvo		
Vrsta kolegija	obavezan	Razina kolegija	diplomski
Semestar	zimski	Godina studija	II.
Mjesto izvođenja	dvorana, zdravstvena ustanova, hospicij	Jezik izvođenja	hrvatski
Broj ECTS bodova	4	Broj sati u semestru	15P – 15V – 15S
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Odslušani kolegiji Palijativna skrb i Simptomatsko i suportivno liječenje		
Korelativnost	Palijativna skrb, Simptomatsko i suportivno liječenje		
Cilj kolegija	usvojiti kompetencije potrebne za prepoznavanje potreba za savjetovanjem o prehrani u svim segmentima suportivne/palijativne skrbi, usvojiti vještine u kreiranju jelovnika u različitim kroničnim bolestima i onkološkoj skrbi te vještine savjetovanja svih dionika u procesu suportivne/palijativne skrbi		
Ishodi učenja	1. objasniti fiziološke procese u prehrani, nutritivne potrebe organizma, pojam funkcionalne hrane, potrebu za vitaminima i mineralima,		

	interakcije hrane i lijekova, pojam bihevioralno kognitivnog pristupa, kontroverze o popularnim dodacima prehrani - objasniti temeljne razlike i indikacije za primjenu enteralnih i parenteralnih pripravaka u nutritivnoj podršci. - demonstrirati savjetovanje o prehrani, kroz faze u procesu savjetovanja - primjeniti metode i alate za procjenu nutritivnog statusa - primjeniti strategiju nutritivnog pristupa u svim kliničkim stanjima suportivne/ palijativne skrbi - izraditi plan prehrane - jelovnik s osnovnim preporukama na temelju „prehrambenog tanjura“ u svim kliničkim stanjima suportivne/ palijativne skrbi				
Sadržaj kolegija	- Fiziologija i biokemija prehrane - Nutritivna procjena u kliničkoj praksi - Klinička prehrana u kroničnim bolestima - Klinička prehrana u onkologiji - Klinička prehrana u intenziviranim kliničkim stanjima u palijativi - Funkcionalna hrana, vitamini i minerali te popularni dodaci prehrani u suportivnoj/palijativnoj skrbi				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi	Sati	ECTS	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	Aktivnost u nastavi P, V, S	1. – 6.	36	1,2	10%
	Kolokvij (usmeni - vježbe)	1. – 6.	21	0,7	20%
	Kolokvij (pismeni - seminari)	1. – 6.	21	0,7	20%
	Ispit (pismeni)	1. – 6.	42	1,4	50%
	Ukupno		120	4	100%
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja): - Pohađati nastavu: izvanredni student može izostati 50%, redovni studenti 30% nastave - Kolokvij iz vježbi je usmeni Nakon odrađenih kliničkih vježbi studenti se usmeno ispituju gradivo objašnjeno i pokazano na vježbama. - Kolokvij pismeni – seminari Izraditi samostalne zadatke i predati do rokova koji se određuju tijekom semestra. U samostalnim zadacima očekuje se da student/studentica samostalno istraži literaturu, zaključuje i primjenjuje naučeno u zadanim primjerima iz stvarne kliničke prakse. - Završni ispit je pismeni i obavezan, obuhvaća gradivo cijelog kolegija, a ocjenjuje se na sljedeći način: Manje od 50% točnih odgovora = 0% udio u ocjeni Od 50% do 100% točnih odgovora = proporcionalni postotak do maksimalno 50 % račun je sljedeći: $\frac{\text{postotak točnih odgovora na testu} \times 50}{100}$ Konačna ocjena se prema Pravilniku o ocjenjivanju dobiva na sljedeći način: → 5 – 89 do 100% ocjene, → 4 – 76 do 88% ocjene, → 3 – 63 do 75% ocjene,				

	→ 2 – 50 do 62% ocjene.
Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora: 1. Pohađati i aktivno sudjelovati na predavanjima, vježbama, seminarima. 2. Položiti usmeni kolokvij - vježbe. 3. Položiti pismeni kolokvij - seminar. 4. Položiti završni pismeni ispit.
Rokovi ispita i kolokvija	Daju se na početku akademske godine, objavljuju se na mrežnim stranicama Sveučilišta i u ISVU
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	Materijali za predavanja i vježbe objavljuju se na e-učenju. U slučaju održavanja nastave na daljinu, moguće je odstupanje u: - mjestu izvođenja kolegija - provedbi aktivnosti, metodama tumačenja i poučavanja i načinima vrednovanja - studentskim obvezama - dostupnoj literaturi. O tome će nositelj kolegija obavijestiti studente i studentice kad se nastava na daljinu počne održavati. Ishodi učenja ostaju nepromijenjeni.
Literatura	Obvezna: 1. Arends, J. et al. Clinical Nutrition 36 (2017) 11–48. Dostupno na: https://doi.org/10.1016/j.clnu.2016.07.015 2. Bešlija S, Vrbanc D i sur. Internistička onkologija. Izdavač: Medicinski fakultet Sveučilišta u Sarajevu. 2019. 3. ESPEN Guideline ESPEN guidelines on nutrition in cancer patients. 4. Kolaček S, Krznarić Ž. Parenteralna i enteralna prehrana u kliničkoj praksi. Znanje, Zagreb.2000. 5. Mandić ML. Znanost o prehrani: hrana i prehrana u očuvanju zdravlja. Izdavač: Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku, Prehrambeno tehnološki fakultet 2003. 6. Strasser, F. Nutrition in the cancer patient: how to make decisions (nutrition, anticancer drugs), when to move to invasive nutrition, value of physical training. Dostupno na: http://oncologypro.esmo.org 7. NCCN Clinical Practice Guidelines in Oncology/NCCN Guidelines Palliative CareAnorexia/Cachexia. Dostupno na: https://www.nccn.org/guidelines/cancers.aspx 8. Šamija M, Nemet D. Potporno i palijativno liječenje onkoloških bolesnika. Izdavač: Medicinska naklada, Zagreb. 2010. 9. Živković R. Dijetetika. Medicinska naklada Zagreb 2002. Izborna: 1. Jaffe. MS. Geriatric Nutrition and Diet Therapy 1995. 2. Mahan LK, Escott- Stump S., Krause's Food, Nutrition and Diet Therapy 10 izd. Saunders Company, Philadelphia.2000.

*P – predavanja; V – vježbe; S – seminar

2025./2026.		IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA	
Kod i naziv kolegija	Suportivna i simptomatska terapija		
Nastavnik Suradnici	izv. prof. dr. sc. Dragan Trivanović (nositelj) Anuška Budisavljević, dr. med. Lidija Kocić, dr. med. Jurica Vrbanec, dr. med.		
Studijski program	Sveučilišni diplomski studij Sestrinstvo		
Vrsta kolegija	obavezan	Razina kolegija	diplomski
Semestar	zimski	Godina studija	II.
Mjesto izvođenja	dvorana	Jezik izvođenja	hrvatski
Broj ECTS bodova	4	Broj sati u semestru	15P – 15V – 15S
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Nema preduvjeta ni za upis ni za svladavanje		
Korelativnost	Palijativna skrb, Uloga prehrane u suportivnoj i palijativnoj skrbi, Bol i suvremeni pristupi njezinu liječenju, Koordinacija palijativne skrbi, Psihoonkologija		
Cilj kolegija	usvojiti nova teorijska i praktička znanja iz područja suportivne i palijativne terapije, te primijeniti u svakodnevnom radu s bolesnicima i njihovim obiteljima		
Ishodi učenja	1. definirati osnovna načela suportivne i simptomatske terapije 2. razlikovati simptome nastale uslijed same teške kronične i maligne bolesti 3. definirati osnovne vrste komplikacija liječenja u teških kroničnih i malignih bolesti 4. primijeniti temeljne principe simptomatske i suportivne terapije u liječenju bolesnika 5. primijeniti nacionalne i međunarodne smjernice u potpornoj terapiji 6. objasniti mogućnosti i ulogu interdisciplinarnog tima u suportivnoj i simptomatskoj terapiji		
Sadržaj kolegija	1. Osnovni principi sustavne terapije u liječenju kroničnih i malignih bolesti 2. Osnovni principi suportivne terapije 3. Osnovni principi simptomatskog liječenja 4. Nuspojave i komplikacije liječenja, hitna stanja u palijativnoj medicini 5. Hematološke komplikacije 6. Infektivne komplikacije 7. Respiracijske komplikacije 8. Metabolički poremećaji 9. Koštane komplikacije i koštano zdravlje		

	10. Gastrointestinalne komplikacije 11. Međunarodne smjernice i udruge bolesnika 12. Praćenje teških kroničnih bolesnika i bolesnika s malignim bolestima				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi	Sati	ECTS	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	Aktivnost u nastavi P, V	1. – 6.	24	0,8	10%
	Seminari S	1. – 6.	30	1,0	20%
	Završni ispit	1. – 6.	66	2,2	70%
	Ukupno		120	4	100%
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja): Završni ispit je pismeni i obavezan, a ocjenjuje se na sljedeći način: Manje od 50% točnih odgovora = 0% udio u ocjeni Od 50% do 100% točnih odgovora = proporcionalni postotak do maksimalno 80 % račun je sljedeći: $\frac{\text{postotak točnih odgovora na testu} \times 80}{100}$ Konačna ocjena se prema Pravilniku o ocjenjivanju dobiva na sljedeći način: → 5 – 89 do 100% ocjene, → 4 – 76 do 88% ocjene, → 3 – 63 do 75% ocjene, → 2 – 50 do 62% ocjene.				
Studentske obveze	1. Pohađati nastavu: izvanredni student može izostati 50%, redovni studenti 30% nastave 2. Izraditi samostalne zadatke i predati do rokova koji se određuju tijekom semestra. 3. Položiti završni ispit				
Rokovi ispita i kolokvija	Određuju se na početku akademske godine, objavljuju se na mrežnim stranicama Sveučilišta i u ISVU sustavu				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	Materijali za predavanja i seminare objavljuju se na e-učenju. U slučaju održavanja nastave na daljinu, moguće je odstupanje u: - mjestu izvođenja kolegija - provedbi aktivnosti, metodama tumačenja i poučavanja i načinima vrednovanja - studentskim obavezama - dostupnoj literaturi O tome će nositelj kolegija obavijestiti studente kada se nastava na daljinu počne održavati. Ishodi učenja ostaju nepromijenjeni.				
Literatura	Obvezna: 1. Bešlija, S., Vrbanc, D., ur.: Medicinska/internistička onkologija, 2. izdanje 2019. 2. ESMO Supportive Care 2020 – ESMO Pocket guidelines, izdanje 2020. 3. Fabi, R., Bhargava, S., Fatigoni, M., Guglielmo, M., Horneber, F., Roila, J., Weis, K. et al: Cancer-related fatigue: ESMO Clinical Practice Guidelines for diagnosis and treatment. Ann Oncol 2020. Izborna:				

	1. Brkljačić, M., Šamija, M., Belev, B., Strnad, M., Čengić, T.,: Palijativna medicina, Školska knjiga 2015.
--	--

*P – predavanja; V – vježbe; S – seminar

2025./2026.		IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA			
Kod i naziv kolegija	Bol i suvremeni pristupi njezinu liječenju				
Nastavnik Suradnici	doc. dr. sc. Robert Šeparović (nositelj) dr. sc. Ana Tečić Vuger, dr. med. dr. sc. Ljubica Vazdar, dr. med.				
Studijski program	Sveučilišni diplomski studij Sestrinstvo				
Vrsta kolegija	obavezni	Razina kolegija	diplomski		
Semestar	zimski	Godina studija	II.		
Mjesto izvođenja	dvorana zdravstvena ustanova, hospicij	Jezik izvođenja	hrvatski		
Broj ECTS bodova	4	Broj sati u semestru	15P – 15V – 15S		
Preduvjeti za upis i/ili za svladavanje	Odslušani kolegiji Palijativna skrb i Simptomatsko i suportivno liječenje				
Korelativnost	Prehrana u suportivnoj i palijativnoj skrbi				
Cilj kolegija	usvojiti bol kao multidimenzionalni pojam, pozicionirati značaj boli u okviru pojma kvalitete života palijativnog bolesnika te naučiti prepoznavati vrste boli i njezino adekvatno zbrinjavanje				
Ishodi učenja	1. definirati pojam boli i patofiziologiju njezinog nastanka 2. prepoznati različite vrste boli 3. procijeniti intenzitet boli i njezin utjecaj na kvalitetu života. 4. objasniti različite pristupe liječenju boli 5. objasniti farmakoterapiju boli, nuspojave pojedinih vrsta analgetika, njihovo zbrinjavanje i interakcije s drugim lijekovima 6. demonstrirati pristup palijativnom i onkološkom bolesniku s “totalnom” boli				
Sadržaj kolegija	1. Fiziologija boli 2. Farmakoterapija boli 3. Bol u onkološkog bolesnika				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi	Sati	ECTS	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	Aktivnost u nastavi P, V, S	1. – 6.	36	1,2	10%
	Kolokvij (usmeni - vježbe)	1. – 6.	21	0,7	20%

	Kolokvij (pismeni - seminari)	1. – 6.	21	0,7	20%
	Ispit (pismeni)	1. – 6.	42	1,4	50%
	Ukupno		120	4	100%
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja): 1. Pohađati nastavu: izvanredni student može izostati 50%, redovni studenti 30% nastave 2. Kolokvij iz vježbi je usmeni i ocjenjuje se na sljedeći način: Nakon odrađenih kliničkih vježbi studenti se usmeno ispituju gradivo objašnjeno i pokazano na vježbama. 3. Kolokvij pismeni – seminari Izraditi samostalne zadatke i predati do rokova koji se određuju tijekom semestra. U samostalnim zadacima očekuje se da student/studentica samostalno istraži literaturu, zaključuje i primjenjuje naučeno u zadanim primjerima iz stvarne kliničke prakse. 4. Završni ispit je pismeni i obavezan, obuhvaća gradivo cijelog kolegija, a ocjenjuje se na sljedeći način: Manje od 50% točnih odgovora = 0% udio u ocjeni Od 50% do 100% točnih odgovora = proporcionalni postotak do maksimalno 50 % račun je sljedeći: $\frac{\text{postotak točnih odgovora na testu} \times 50}{100}$ Konačna ocjena se prema Pravilniku o ocjenjivanju dobiva na sljedeći način: → 5 – 89 do 100% ocjene, → 4 – 76 do 88% ocjene, → 3 – 63 do 75% ocjene, → 2 – 50 do 62% ocjene.				
Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora: 1. Pohađati i aktivno sudjelovati na predavanjima, vježbama, seminarima. 2. Položiti usmeni kolokvij - vježbe. 3. Položiti pismeni kolokvij - seminar. 4. Položiti završni pismeni ispit.				
Rokovi ispita i kolokvija	Daju se na početku akademske godine, objavljuju se na mrežnim stranicama Sveučilišta i u ISVU.				
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	Materijali za predavanja i vježbe objavljuju se na e-učenju. U slučaju održavanja nastave na daljinu, moguće je odstupanje u: - mjestu izvođenja kolegija - provedbi aktivnosti, metodama tumačenja i poučavanja i načinima vrednovanja - studentskim obvezama - dostupnoj literaturi. O tome će nositelj kolegija obavijestiti studente i studentice kad se nastava na daljinu počne održavati. Ishodi učenja ostaju nepromijenjeni.				
Literatura	Obvezna: 1. Bešlija S, Vrbanc D i sur. Internistička onkologija. Izdavač: Medicinski fakultet Sveučilišta u Sarajevu. 2019.				

	2. Lončar Z, Rotim K. Bol, peti vitalni znak. Izdavač: Zdravstveno veleučilište. 2016. 3. Fallon, M., Giusti, R., Aielli, F., Hoskin, P., Rolke, R., Sharma, M., C. I. Ripamonti, on behalf of the ESMO Guidelines Committee. Management of Cancer Pain in Adult Patients: ESMO Clinical Practice Guidelines Published in 2018 - Ann Oncol (2018) 29 (Suppl 4): iv166–iv191 Dostupno na: https://www.esmo.org/guidelines/supportive-and-palliative-care/cancer-pain 4. National Comprehensive Cancer Network Guidelines. Adult Cancer Pain. Dostupno na: https://www.nccn.org/professionals/physician_gls/pdf/pain.pdf
--	--

*P – predavanja; V – vježbe; S – seminar

2025./2026.		IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA	
Kod i naziv kolegija	Koordinacija palijativne skrbi		
Nastavnik Suradnica	izv. prof. dr. sc. Dragan Trivanović (nositelj) Nada Tadić , pred.		
Studijski program	Sveučilišni diplomski studij Sestrinstvo		
Vrsta kolegija	obvezan	Razina kolegija	diplomski
Semestar	zimski	Godina studija	II.
Mjesto izvođenja	dvorana	Jezik izvođenja	hrvatski
Broj ECTS bodova	4	Broj sati u semestru	15P – 15V – 15S
Preduvjeti za upis i za svladavanje	Položen kolegij Palijativna zdravstvena njega na preddiplomskom stručnom/sveučilišnom studiju.		
Korelativnost	Palijativna skrb, Uloga prehrane u suportivnoj i palijativnoj skrbi, Suportivna i simptomatska terapija, Bol i suvremeni pristupi njezinu liječenju, Koordinacija palijativne skrbi, Psihoonkologija, Onkologija		
Cilj kolegija	usvojiti kompetencije potrebne za napredna znanja i vještine potrebne za organizaciju provođenja zdravstvene njege bolesnika u terminalnom stadiju bolesti na mjestu planiranom za pružanje skrbi težeći postizanju optimalnog učinka uz koordinaciju svih dionika i individualizirani pristup		

Ishodi učenja	1. objasniti obilježja, organizacijske oblike i razine palijativne skrbi 2. interpretirati rad svih dionika interdisciplinarnog tima u sustavu PS poznavajući njihove uloge i mogućnosti na lokalnoj i nacionalnoj razini 3. analizirati model integrirane skrbi za palijativnog bolesnika 4. procijeniti važnosti rada županijskog Centra za koordinaciju i županijskog koordinatora te koordinacije slučaja pri otpustu iz bolnice 5. provesti složeni otpust pacijenta iz bolnice prilagođavajući se promjenjivim mogućnostima zbrinjavanja 6. kritički argumentirati nedostatke postojećeg sustava potpore PS za bolesnike/obitelj u RH i potrebe za stvaranjem novog				
Sadržaj kolegija	1. Prepoznavanje potreba i holistički pristup relevantnih za izradu plana palijativne skrbi 2. Procjena kapaciteta pacijenta i obitelji za skrb na potrebnom nivou 3. Učinkovita komunikacija s pacijentom, obitelji i dionicima u pripremi i realizaciji plana skrbi 4. Opis rada, mogućnosti i koordinacija bolničkih i vanbolničkih dionika tijekom bolničkog liječenja i nakon otpusta 5. Izrada plana otpusta iz bolnice uvažavajući postojeće zdravstvene, socijalne i kapacitetne mogućnosti 6. Organizacija i provođenje kućnih posjeta 7. Sastaviti plan pružanja profesionalne i socijalne podrške kod promjene mjesta skrbi 8. Primjena i unapređivanje informatičkog programa i obrazaca za praćenje palijativne skrbi 9. Edukacija pojedinca i javnosti i podizanje svijesti o PS 10. Uključivanje volontera u rad				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi	Sati	Udio u ECTS-u*	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	Aktivnost u nastavi P, V, S	1. – 6.	36	1,2	10%
	Kolokvij (usmeni - vježbe)	1. – 6.	30	1,0	20%
	Seminarski rad	1. – 6.	15	0,5	10%
	Ispit usmeni	1. – 6.	39	1,3	50%
	Ukupno		120	4	100%
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja): 1. Pohađanje Aktivno sudjelovati na predavanjima. Za izvanredne studente dozvoljeno je 50%, za redovne studente 30% izostanaka s predavanja. 2. Seminarski rad je pismeni i ocjenjuje se na sljedeći način: Piše se tijekom semestra u zadanom roku i obuhvaća dio gradiva obrađen i povezan sa temom seminara. Studenti mogu pisati popravni seminarski rad nastavno na jasno izrečene nedostatnosti. Seminarski radovi pišu se u grupama od 3-4 studenta, zajedno ga izrađuju i prezentiraju prema uputama za pisanje i prezentiranje seminarskog rada, uvjet je za izlazak na usmeni ispit. Uspješno napisan rad može dostići maksimalno 10% konačne ocjene. 3. Kolokvij iz vježbi je usmeni i ocjenjuje se na sljedeći način: Prisutnost na vježbama je obavezna.				

	U toku vježbi studenti moraju ispisati svu zadanu dokumentaciju. Nakon odrađenih kliničkih vježbi studente se usmeno ispituje gradivo objašnjeno i pokazano na vježbama te prilikom ispitivanja mogu dostići maksimalno 20 % konačne ocjene 4. Završni ispit je usmeni i obavezan, a ocjenjuje se na sljedeći način: Manje od 50% točnih odgovora = 0% udio u ocjeni, ispit se ponavlja Od 50% do 100% točnih odgovora = 50 % 5. Konačna ocjena se prema Pravilniku o ocjenjivanju dobiva na sljedeći način: 5 (izvrstan) = 89 do 100% ocjene 4 (vrlo dobar) = 76 do 88,9% ocjene 3 (dobar) = 63 do 75,9 ocjene 2 (dovoljan) = 50 do 62,9% ocjene
Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora: 1. Pohađati i aktivno sudjelovati na predavanjima, vježbama, seminarima. 2. Izraditi i prezentirati seminarski rad 3. Položiti usmeni kolokvij 4. Položiti završni usmeni ispit
Rokovi ispita i kolokvija	Određuju se na početku akademske godine, objavljuju se na mrežnim stranicama Sveučilišta i u ISVU sustavu
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	Materijali za predavanja i vježbe objavljuju se na e-učenju. U slučaju održavanja nastave na daljinu, moguće je odstupanje u: - mjestu izvođenja kolegija - provedbi aktivnosti, metodama tumačenja i poučavanja i načinima vrednovanja - studentskim obvezama - dostupnoj literaturi O tome će nositelj kolegija obavijestiti studente i studentice kad se nastava na daljinu počne održavati. Ishodi učenja ostaju nepromijenjeni.
Literatura	Obvezna: 1. Brkljačić M., Šamija M., Belev B., Strnad M., Čengić T.: Palijativna medicina – izabrana poglavlja, Zaklada onkologija, Sveučilište u Rijeci, 2013. (19 – 119.) 2. Hrvatska komora medicinskih sestara: Kompetencije medicinske sestre u specijalističkoj palijativnoj skrbi, Zagreb 2018. 3. Lončar Z., Katić M., Jureša V. i sur: Palijativna skrb u zajednici, Medicinska naklada, Zagreb 2018. 4. Lončarek K.: Hrvatski zavod za hitnu medicinu, Nacionalne smjernice za rad izvanbolničke i bolničke hitne medicinske službe s pacijentima kojim je potrebna palijativna skrb, Zagreb 2015. 5. Marđetko R., Dumbović N.: Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske, Centar za koordinaciju palijativne skrbi/koordinator za palijativnu skrb u županiji, Vodič 2017-2020 6. Preporuke Europskog udruženja za palijativnu skrb, Bijela knjiga o standardima i normativima za hospicijsku i palijativnu skrb u Europi: 1.i 2. dio, European Journal of Palliative care 2009. Dopunska:

	1. Braš M, Đorđević V.: Komunikacija u palijativnoj medicini, Medicinska naklada, Preporuke Europskog udruženja za palijativnu skrb. Naklada 2014 (str. Od 54-82) 2. Havelka M.: Zdravstvena psihologija, Medicinski fakultet sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1998 3. Zakon o socijalnoj skrbi: Pročišćeni tekst zakona, NN. Na snazi od 01.01.2020. Priručna: 1. Kubler – Ross E, Kessler D.: Pouke života – Kako nas naša smrtnost može poučiti životu i življenju, Biovega 2001. 2. Ministarstvo zdravstva: Nacionalna strategija razvoja zdravstva, str. 2012.-2020., dostupno na: www.zdravstvo.hr
--	---

*P – predavanja; V – vježbe; S – seminar

2025./2026.		IZVEDBENI PLAN NASTAVE KOLEGIJA	
Kod i naziv kolegija	Psihoonkologija		
Nastavnik Suradnik	naslovni doc. dr. sc. Aldo Špelić (nositelj) dr. sc. Tomislav Peharda, specijalista psihijatar		
Studijski program	Sveučilišni diplomski studij Sestrinstvo		
Vrsta kolegija	obvezan	Razina kolegija	diplomski
Semestar	zimski	Godina studija	II.
Mjesto izvođenja	dvorana zdravstvena ustanova hospicij	Jezik izvođenja	hrvatski
Broj ECTS bodova	4	Broj sati u semestru	15P – 15V – 15S
Preduvjeti za upis i/ili za svladavanje	Nema preduvjeta ni za upis ni za svladavanje		
Korelativnost	-		
Cilj kolegija	usvojiti osnovna načela psihoonkologije, odnos karcinoma i smrti, uočiti ulogu emocija i misli kod oboljelog, obitelji i samog sebe		
Ishodi učenja	1. opisati temeljne teorijske i praktične okvire psihoonkologije 2. analizirati psihološke aspekte reagiranja bolesti kod pacijenta i njegove obitelji kod dijagnostičkih postupaka, svih oblika i faza liječenja i rehabilitacije 3. objasniti osnove psihoterapijskih tehnika i postupaka za prevladavanje neprikladnih oblika suočavanja, psiholoških kriza tijekom svih faza dijagnostike, liječenja i rehabilitacije 4. opisati nesvjesne i svjesne reakcije i anksiozno depresivne simptome		

	5. predložiti komunikacijske vještine u radu s oboljelima i članovima njihovih obitelji 6. objasniti tehnike prevencije stresa i izgaranja zdravstvenog osoblja				
Sadržaj kolegija	1. Psihoonkologija kao interdisciplinarno područje suradne psihijatrije. 2. Značenje karcinoma: fizička, psihička, egzistencijalna i duhovna dimenzija. 3. Komunikacija kao susret- odnos sa pacijentom, njegovoj obitelji i sa samim sobom. 4. Simbolički značaj bolesti. Emocije, razlikovanje osobnih emocija od tuđih (pacijentovih); empatija; kako se nositi sa negativnim emocijama; kognitivne strategije. 5. Disfunkcionalne misli i naša ponašanja u teškim situacijama, prepoznavanje automatskih misli i njihova korekcija. 6. Smrt i predodžbe o smrti, umiranje. 7. Predočavanje loših vijesti. 8. „Burn out“- važnost prepoznavanja simptoma; kako se postaviti, problem solving, izgrađivanje samopoštovanja. 9. Depresija i anksioznost- simptomi i znaci; somatizacija, suicidalnost 10. Asertivnost, mehanizmi suočavanja, važnost feedbacka. Važnost timskog rada. 11. Komunikacijske vještine u radu s oboljelima, članovima obitelji. Specifičnosti psihološkog pristupa djeci i njegovateljima.				
Planirane aktivnosti, metode učenja i poučavanja i načini vrednovanja	Obveze	Ishodi	Sati	ECTS	Maksimalni udio u ocjeni (%)
	Aktivnost u nastavi (P,V,S)	1. – 6.	36	1,2	10%
	Kolokvij (grupne vježbe)	1. – 6.	30	1	20%
	Kolokvij (pismeni, seminari)	1. – 6.	15	0,5	20%
	Ispit (usmeni, pismeni)	1. – 6.	39	1,3	50%
	Ukupno		120	4	100%
	Dodatna pojašnjenja (kriteriji ocjenjivanja): 1. Pohađanje Aktivno sudjelovati na predavanjima. Za izvanredne studente dozvoljeno je 50%, za redovne studente 30% izostanaka s predavanja. 2. Seminarski rad je pismeni i ocjenjuje se na sljedeći način: Piše se tijekom semestra u zadanom roku i obuhvaća dio gradiva obrađen i povezan sa temom seminara. Studenti mogu pisati popravni seminarski rad nastavno na jasno izrečene nedostatnosti. Seminarski radovi pišu se u grupama od 3-4 studenta, zajedno ga izrađuju i prezentiraju prema uputama za pisanje i prezentiranje seminarskog rada, uvjet je za izlazak na usmeni ispit. Uspješno napisan rad može dostići maksimalno 10% konačne ocjene. 3. Kolokvij iz grupnih vježbi je usmeni i ocjenjuje se na sljedeći način: Prisutnost na grupnim vježbama je obavezna. U toku grupnih vježbi studenti moraju napisati sadržaj koji je obuhvaćen vježbom. Nakon odrađenih grupnih vježbi studente se usmeno ispituje gradivo objašnjeno i pokazano na predavanjima i grupnim vježbama te prilikom ispitivanja mogu dostići maksimalno 20 % konačne ocjene 4. Završni ispit je usmeni i obavezan, a ocjenjuje se na sljedeći način: Manje od 50% točnih odgovora = 0% udio u ocjeni, ispit se ponavlja				

	Od 50% do 100% točnih odgovora = 50 % 5. Konačna ocjena se prema Pravilniku o ocjenjivanju dobiva na sljedeći način: 5 (izvrstan) = 89 do 100% ocjene 4 (vrlo dobar) = 76 do 88,9% ocjene 3 (dobar) = 63 do 75,9 ocjene 2 (dovoljan) = 50 do 62,9% ocjene
Studentske obveze	Da položi kolegij, student/studentica mora: 1. Pohađati nastavu 2. Izraditi i prezentirati seminarski rad 3. Pohađati grupne vježbe 4. Položiti kolokvij 5. Položiti pismeni i usmeni završni ispit
Rokovi ispita i kolokvija	Daju se na početku akademske godine, objavljuju se na mrežnim stranicama Sveučilišta i u ISVU.
Ostale važne činjenice vezane uz kolegij	U slučaju održavanja nastave na daljinu, moguće je odstupanje u: - mjestu izvođenja kolegija - provedbi aktivnosti, metodama tumačenja i poučavanja i načinima - vrednovanja - studentskim obvezama - dostupnoj literaturi. O tome će nositelj kolegija obavijestiti studente i studentice kad se nastava na daljinu počne održavati. Ishodi učenja ostaju nepromijenjeni.
Literatura	Obvezna: 1. Gregurek, R., Braš, M. (ur.) (2008) Psihoonkologija, Grafika, Osijek Dodatna: 1. Rončević-Gržeta I. i sur. (2007) Psihološka pomoć u suočavanju sa zloćudnom bolešću, Liga protiv raka, Rijeka 2. Holland, J. (ed.) (2018) Psycho-oncology, Oxford University Press (odabrana poglavlja)

*P – predavanja; V – vježbe; S – seminar